

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful este de două ori pre septemana:
Duminică și Joi's. — Prenumeratia se face în Sabiu la expeditură foie, pre afară la s. r. poste cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expediția. Pretul prenumerării pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 72. *

ANULU XXIII.

Sabiu 11|23 Septembrie 1875.

tră celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia pre unu anu 8 fl. și pre o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și teritoriile pre unu 12 1/2 anu 6 fl.

Insertele se plătesc pentru întâia óra cu 7 cr. și rul, pentru a doua óra cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetare cu 3 1/2 cr. v. a.

Nro. 2536/scol.

Cătra Inspectoratele districtuale de scăole din archidiecesa nostra greco-orientale a Ardealului!

Demnul profesor dela gimnaziulu nostru din Brasov Dr. Nicolau Popa a compus si tiparit unu manual de istoria patriei intitulat: "Istoria Ungariei pentru scăolele poporale" si l'a asternutu consistoriului archidiecesanu scolaru cu rogarea, că cu inceputul anului scolasticu currentu sa se introduca in scăolele nostra poporali.

In urmarea acestei rogari consistoriului archidiecesanu scolaru a otarit, ca si pâna cându se va aprobă ecăsta carte de cătra Venerabilulu Sinodul archidiecesanu, pentru intetitoria lipsa să o aduca la cunoscintia invetatorilor nostri din archidiecesa pre lângă aceea insarcinare, că procurendu-o sa o studiez bine, sa o intrebuntieze, si apoi sa-si dea pareleloru cu ocasiunea conferintelor anuali atât despre materialulu istoricu cuprinsu intrens'a, căt si despre partea didactica, cari pareri sa se asterna consistoriului archidiecesanu, că conformu §-fului 122 p. 2 din statutulu organicu sa le substerne dimpreuna cu manualulu sinodului archidiecesanu spre ulterior'a afacere.

Deci Preaonoratu D-vostre, că inspectori districtuale de scăolele confesionali, sunteti insarcinati cu executarea acestei otariri consistoriali, adeca a aduce la cunoscintia invetatorilor nostri acestu circulariu.

Sabiu, din siedint'a consistoriului archidiecesanu, că senatu scolasticu, tienuta in 26 Augustu 1875.

Pentru Escenti'a Sea Domnului Archiepiscopu.

Nicolau Pope'a m. p.
Archim. si Vicariu
archiepiscopescu.

Escenti'a Sea Inaltpräsantitulu P. Archieppu si Metropolitu Mironu Romanulu a plecatu Dumineca cu trenulu de sér'a la Vien'a, spre a luă parte la sessiunea delegatiunei ung. in care fu alesu de cas'a magnatiloru.

Urmatoriulu articulu ni se trame spre publicare. Credemu ca publiculu va intempină ideile dintrenisulu, si din ce au sa urmeze, dreptu de o desvoltare de vederi noue cari au in prima ordine scopulu de a produce alte idei, din cari in fine sa resara o directiune nouă si salutară.

Ilusiuni perduite.

Reasumandu intr'unu tablou generalu starea actuala a societatiei nostra facia cu idea progresului suntemu petrunsi de dureros'a observatiune, ca in cea mai mare parte poporulu romanu s'a hraniu pâna acum si se hraneste inca de ilusiuni. Luandu mai in tota form'a gola pentru fondu, elu si-a construitu sie insusi o casa splendida in aparentia, dar' zidita pre nesipu.¹⁾

O mai de aproape cercetare, intră cătă acestu aspru verdictu esprimatu din partea eminentului nostru economistu, corespunde adeverului fapticu, este fără indoială un'a din cele

mai insemnate si mai interesante cestiuni.

Incerarea de a deslegă incătu-va acăsta cestiune este obiectulu, de care voim a ne ocupă in tractatulu de facia.

Cultur'a unui poporu se manifesta in activitatea sea *intellectuala sociala si economica*.

Deci vomu cercetă pre scurtu mai intâi resultatele dobândite pre terenulu *intellectualu* le vomu cunoscere mai usioru cercetandu istoria literaturei noastre.

Ori cine, care cunoscere literaturile poporeloru civilisate si judeca obiectivu, trebuie sa constate, ca literatur'a romana este cu multu mai neinsemnata de cum o tiene prea zelosii nostri barbati, cari suntu preocupati de ide'a superioritatiei noastre.

Apesatu greu de jurstări nefavorabile politice si sociale, poporulu romanu a suferit si sufere inca amaru sub jugulu neculturei si pururea in lupta pentru existinta abia si-a potutu agonisi cu ce se intimpine trebuintele cele mai neaperate ale vietiei de tōte dilele. Prin urmare desvoltarea unei activităti literarie mai insemnate era cu neputintia la acestu poporu. Si déca totusi aflamó órecari resultate pre terenulu literariu, ele trebuescu privite in cea mai mare parte numai că inceputuri modeste.

Fiindu dara drepti cătra noi in sine si in deplina cunoscintia de sine, astfelii numai vomu fi in stare a judecă fără preocupatiune si a recunoscere, ca literaturi nostri dela Hurulu pâna la celu din urma novitiu n'au fostu genii insemnati, cari aru fi datu culturei omenesci o nouă directiune, ci ei erau numai nesce barbati plini de zelu, cu iubire de patria si natiune si prin modestele loru lucrări au creatu elementele primordiale ale unei literaturi. Recunoscintia, ce merita acesti barbati pentru inaugurarea unei noué forme de manifestare a vietiei spirituale nu ne poate retine in de a privi lucrurile loru de aceea ce suntu, adeca de mici inceputuri si modeste incercări.

De-si noi scimus, ca pâna la anulu 1750 abia aveam 4 opuri originale, de-si scimus, ca astadi numerāmu cu totulu 1500¹⁾ opuri si de-si meritulu realu alu acestoru opuri este in mare parte obiectu de controversa, totusi nu ne sfîmu a dice, "ca avem o literatura insemnata prin anticitatea sea, remarcabile prin estensiunea sea demna de consideratu prin prestanti'a sea."²⁾

Departă de a fi ajunsu baremu unulu din literaturi nostri la insemnatarea unui Shakespeare, Voltaire, Gōthe, Dante, esprimāmu dorint'a "de a zidi unu panteonu, unde atletii adormiti ai literaturei noastre sa-si afle recunoscintia si remunerarea meritata si lângă tipurile loru se vedem străucindu acolo si iconele atletiloru, cari suntu in vietia si lucra inca."³⁾

Noi in locu de a destinge prin critica literaturii adeverati de simpli

¹⁾ Iarcu, D. Bibliograf'a chronologica romana. Bucuresci 1873.

²⁾ Transilvania, Brasovu I. 3.

³⁾ Popfiu, I. O privire fugitiva preste literatur'a romana.

scriitori romani, voim a impune cu numerulu celebritatiloru fictive si punem alaturea cu unu V. Alesandri, D. Bolintinénu, P. Maiorul pre unu Neofitul Scribanu, Daniil Scavinschi si pre famosulu Ionu Pralea.

Modestia, care aru fi trebuitu se avemu fatia cu operele noastre literarie nu numai ca a lipsit, ci ea fu si inlocuita prin o esagerare órbă, care nu afla in gramatica destui termini laudaciști pentru de a glorifică pre literaturi nostri. Acăsta esagerare a cuprinsu mai toté spiritele si cu vreme se prefacă intr'o băla natiunala, de care nici chiaru unu Eliade nu s'a sciutu scut, dicendu: "Maiorul, Sincai, Clainu au fostu jertfa inchinărei loru intru sierberea natiuneli si mórtea loru pote fi o vecinica dovada a inaltei loru misiuni."¹⁾ Recunoscem cu totii meritele lui Maiorul, Sincai si Clainu, inse nici cum nu putem intlege fras'a, cum potu fi ei "jertfa inchinărei loru intru sierberea natiuneli" si cum tocmai mórtea pote fi o vecinica dovăda despre inaltimdea misiunii loru ?!"

Adeseori esagerarea trece la unu gradu, unde se preschimba in ridiculositate. Iustinu Popfiu in tractatulu seu despre literatur'a romana ajungendu dupa o désa si variata intrebuintare a terminilor laudaciști la parintele poesiei I. Vacarescu si ne mai sciindu ce laude sa-i aduca, 'lu asémena cu o umbra plangenda pre nisice ruine mucedite!

Cercetandu apoi ramii speciali ai literaturei noastre, aflamó aceeasi esagerare, aceleasi ilusiuni.

Voindu a avea trecere in lume de descendenti necorupti ai lui Traianu, istoricu nostri sustienu nemestecarea colonistilor romani cu alte némuri straine in contra tuturoru argumentelor aduse de contrari, cari de altcum recunoscu latinitatea ginteii noastre. Istoricul nostru celu mai insemnatu Petru Majoru se vede silitu a-si radimá argumentele sele pre insusirea românilor a se ingretiosiá pururea de casatorii cu altu nému. "Acăsta fire a românilor, de aru fi fostu cunoscuta lui Engel, credu eu, ca nu aru fi versatul asiá lesne oraclu, cumca anevoia se poate crede intrătă spuria de ginte umblatória in susu si in josu, sa nu se fia mestecatu românii cu alte ginte straine."²⁾

D. Cantemiru judeca mai obiectivu căndu dice: "ca elu nu cutéza a deslegă cestiunea delicata despre inceputulu românilor, fiindu usioru pote fi orbitu de iubirea de patria si aru trece cu vederea un'a séu alt'a, ce altii, impartiali, aru observa-o."³⁾

Ei dara pre noi ne incanta mai multu o frasa góla că: "Potinte e Ddieu a sterni si din petrii fi de ai lui Traianu" si sorbim cu sete nemarginat'a gloria a strabunilor nostri, slobodim frenele vanitătiei, care ne duce adese pâna la cele mai absurdă extremități. Eata buna óra cuvintele, cu care dlu I. Brateanu se adresă cătra compatriotii sei: "Romani! In mai putienu de două luni a-ti traitu mai multu de doi seculi. Voi nascuti de eri la vieti'a libertătiei a-ti devenit uină invetatorii lumii civili-

sate... Europ'a, uimita de intelepciunea patriotismului vostru, a susținut cursul lucărilor sele si astăpta totu dela voi singuri, astadi poporul Mesia a intregei omeniri gemenide de durere si palpitande de speranție.... Nu simtiti fratilor, nu simtiti ca dñeirea furnica in tota fiindă văstra?"⁴⁾

Astfelui de esagerări absurdă si ilusiuni intempienă mai in tota vorbirile publice, in opuri scientifice si diurnale nu mai putienu că in cărti scolare.

Molipsiti fiindu de aceleasi ilusiuni ne-amu lapedatu de limb'a, care o vorbesc poporulu, parendu-ne ea prea vulgara pentru "fii lui Traianu" si filologii nostri au construitu din elementele date o nouă limba — limb'a viitorului. Confusi'a generala, ce domnesce astadi in limb'a si scrierea romana este firesc'a urmare acestor experimente filologice. Déca unii ne recomanda a scrie si a vorbi: "De unu Deu nu poate remanere reutate la omenii loru impunita; de qui e unu Deu quo natura' la ni lu arecta, el directu, quo mente'la nostra ni lu predica, ergo reutate la nu va remanere impunita;"⁵⁾ altii din contra dicu si scriu: "finalitatea a intregă natura"⁶⁾ pre căndu altor'a le place a scrie:

Pradata intruducăciunea insemnintei sciemintului ca mama nascativa a celor-lalte sciintie, si déca inca altii mai inveniat scriu si vorbescu "de poscere unu portractu formosu; leurare oneri; plore cu oclii; baptisare in rapidionile Iordanului etc."⁷⁾; in sfersitu, déca mai consideram feliuritele semne, dupăcări de consonante si alte nenumebrate medilöce pentru scriere si vorbire aplicate de cătra carturarii nostri, — óre sa ne mai miram veindu confusi'a generala, ce domnesce astadi in scrierea si vorbirea limbei romane? Sa ne mai miram intempiandu "o cestiune, care a datu locu la multe discusiuni in sectiuni si la multe intercalatii asupra interpretatiunei constitutiunei" séu déca altor'a limb'a mai frumosa le pare căndu dicu: "neavandu taptu politicu si nefindu aptu a produce apte politice au facutu unu contraptu?"⁸⁾ Sa ne mai miram de unu diurnal, care are o deosebita placere a acatia unde poate căte unu "mente" si ajunge astfel la "intemplantamente cu caracteru eminentamente nationale."⁹⁾ Sa ne mai miram de toti aceia, cari se tienu chiamati a reforma si regenera limb'a romana dupa cum ii taie capulu creandu cuvinte noue si ne mai audite?

Déca comparam limb'a poporului cu limb'a nouă fabricata de filologii nostri, vedem prapastia, ce le desparte in se vedem totu-odata lipsa de vitalitate a acelei limbi maestritate. Nimenea nu se indoiesce despre frumeti'a limb'e, in care eminentul nostru poetu V. Alesandri a scrisu poesile sele, o adeverata podobă a literaturii noastre. Si acăta limb'a nu este decătu tocmai limb'a, care o vor-

¹⁾ "Romanulu" din 3 Martie 1866.

²⁾ A. Trebonio Lauriano, Tentamen criticum, Viennae 1840.

³⁾ Cipriu T. Elemente de filosofia, Blasius MDCCLXVI.

⁴⁾ Dictionariulu academicu, Bucuresci 1871.

⁵⁾ Alessandri V. Dictionariu grotescu Conv. lit. 1874.

⁶⁾ "Albin'a" din 15 Aug. 1874.

besce poporulu. Care romanu nu intielege, care nu simte frumseti'a limbii sele cându aude pre Alesandri cantandu:

„Pâna la tîmna s'ajungi miresa
Calea sa-ti fia plina de flori
Si cas'a casa si mas'a masa
Si senulu lăganu de pruncusiori!

Ei dicu si-o sémenu en grau de véra,
Apoi cofitia intrég'o beau.
Copil'a ride si in cale-i sbóra
Scuturendu graulu din perulu seu.“¹⁾

Inse audiendu urmatórea poesie in limb'a vîtoriului cine va simti, cine va intielege ce-va:

„O bela esti dilecto! si capelura-ti
blonda
De voluptate peplu, cá crinul lui
Amoru
Cu bucele lui Phebu te-amanta, te-
circonda
Electricu radiosa. Te acoperu, ca
moru.“²⁾

Si totusi noi tienemu la acésta limba neintielésa, traindu in ilusiune ca vorbimul limb'a lui Traianu si ne apropiemu de marii nostri „straboni.“

Scriitorii si literatii cei mai buni de dincolo de Carpati au parasit de multu acésta limba stricata si cultiva in scrierile loru limb'a vorbita si intielésa de poporu. Români din Transilvani'a conserva cu scumpetate acestu tesauru ilusoricu.

Unu ramu puternicu alu literaturiei nôstre este *poesia*.

Dandu credientu d. Iustinu Popescu trebuie sa fimu incantati de lir'a româna. Inse si aici in locu de a deosebi medriocritatîle multe, ce le avem, de putieni poeti adeverati, primiu cu entusiasmu totu ce se tiparesce. Pentru a nu descuragiá prin critica laudâmu poesiele junimei clericale din Aradu, declarâmu nisice cuvinte reci, rimate, precum le aflâmu in „Culesiune versuarie naciunale“ chiaru de poesii, de-si acestoru „poesii“ le lipsesce pâna si umbr'a unei inspiratiuni poetice, precum se pote vedé din singurulu citatu ce urmáza:

„Iuh! cum dete trasnetu din ceriu!
Pocnindu — durr, durr — se prade
Fumu a puciósa da in crieriu
Vai! ce-i? Lipa in focu arde.

¹⁾ Alesandri, V. Pastelurile. Conv. lit.
²⁾ Seraphita Poesii inedite. Bucuresci 1872.

Pif-paf puf-troscu cu pustile
Batai'a lui Dumnedieu!
Dur-bumb- si cu bombestele,
Lângă Muresiu vaetu reu!

Nu destulu ca laudâmu sau celu putieni primimu cu indulgentia astfelui de absurditatî ci mergemu si mai departe. Afirmamu cu tota seriositatea ca Ioanu Vacarescu este superioru poetului Goethe; afirmamu ca Pvidiu, poetulu clasicu, dispire pre lângă versurile domnului — Fabianu si nu ne sfîmu a punu pre poetii nostri Tautu, Baronzi, Muresianu alaturea cu Oratiu si Dante! ? Crédă acéste cine cu ochii deschisi nu voiesce sa véda creada-o toti aceia cei amagiti de oarba iubire de sine, pentru noi suntu: *ilusioni perdute*.

Dar nu numai pre terenele susu aretate ne intimpina ilusiunile, si pre alte terene ele nu ne parasescu. Cá exemplu servésca-ne opulu lui Simeone Barnuti: „Dereptulu publicu alu Romanilor,“ care din partea multora se tine de o aparentia fórte insemnata pre terenulu intelectualu a culturei romane. — Acestu fâmosu „dereptu“ nu pretinde nici mai multu nici mai putieni, decât, religiunea crestina, fiindu pericolosa, trebuie inlocuita prin cultulu pagân alu Romanilor, potrivitu naturei romane.¹⁾

Déca pre terenulu intelectualu alu culturei nôstre primindu si laudâmu tôte productele fără deosebire amu crediutu a face indestulu cerentielor nôstre spirituali, déca amu avutu de scopu a face larma si sgomotu eu insemnatarea mare a literatilor nôstri pentru civilisatiunea oménescă in deobse si pentru cultur'a romana in deosebi, déca amu avutu de scopu a imbetá pre straini cu vorbe multe si frumose pentru de a acoperi saraci'a nôstra literara — atunci ne amu ajunsu scopulu. Dar pre unu timpu scurtu numai, căci adeverulu de si cu incetulu cu vreme totusi ésa la lumina. Voindu insa a formá populului romanu prin productele literare o baza solida, pe care generatiunile prezente si viitoré se pote cladi mai departe atunci, lasându ilusiunile si esagerarile la o parte trebuie sa ne incingemu cu arm'a adeverului fapticu, singurulu fundamentu, pre care se pote cladi edificiulu unei culturi trainice.²⁾

¹⁾ Maiorescu T. Contra scđn Barnuti, Iassi 1868.

admiratiunea nôstra si sa ne merite recunoscinti'a.

Printre cei cu halucinatiuni, amu citatu dejá pre Pascal si pre Goethe. Dupa cum a demonstrat'o si de Lélut, Socrate credea ca converséza in realitate cu unu spiritu familiaru, si, cându vorbiá de demonulu seu, acest'a nu erá, pentru densulu, o figura de retorica, ci expressiunea unui faptu realu; căci acestu demonu, ale cărui conversatiuni ni le raportéza Platonu, nu erá decât o halucinatiune a profesorului seu Socrate. Byron 'si inchipuiá căte odata ca este visitatu de unu spectru, si elu 'ju revediù putienu tempu mai nainte de mórtea sea. Malebranche audí lamuritu vocea lui Dumnedieu. Deacartes era urmaritu de o persóna invisibila care-lu indemná sa urmeze descoperirile asupr'a adeverului. Pope crediù ca vede unu bratiu care esia din zidu. Walter Scott, cătu-va tempu dupa ce aflâ novel'a despre mórtea lui lord Byron, crediù ca vede pre amiculu seu standu in piciore in fatia-i. Olivier Cromwell crediù o femeia de o talie gigantica care, inlaturandu perdele patului seu, ii predise ca va fi celu mai mare omu alu Angliei. Bernadotte crediù o femeia betrâna sdrenitîroasa care-lu consilie sa nu faca resbelu Norwegianilor. Lordulu Castel-reagh crediù in mai multe renduri unu copilu stralucindu, a cărui figura suridetória era incungurata de lumina. Se scie care fu sfersitulu celu tragicu

Diet'a Ungariei.

In siedinti'a casei representative dela 16 Septembre n. continuandu-se desbaterea asupr'a adresei la cuventul de tronu, primulu oratoru, Dr. M. Polit ia cuventul, pentru a apera punctul de vedere a partidei sele, care a substernutu, dupa cum scimus, unu proiectu nou de adresa.

Oratorulu nu pote recunoscce actualulu parlamentu alu Ungariei de o adunare representativa, cum trebuie sa fia ea intr'o tiéra constitutionale. Conditiunea principale a fia-cârui parlamentu e, cá acest'a sa fia espressiunea fidela a vointiei poporului, pre cându in Ungari'a stâmu in acestu respectu inaintea unei contradiceri ce ne surprinde, pre care ni-o putem explica numai déca vomu recurge la desvoltarea istorica a parlamentului ungurescu. Pâna in dieceniele din urma Ungari'a erá representata numai prin nobilimea sea, acésta nobilime era representantele unei singure națiunalităti, a celei unguresci. Consecutiv nu potea fi alt'a decât ca Austria, de căte ori tractá cu Ungari'a, facea acésta numai cu cei ce sie-deau in diet'a tierei, adeca cu un'a națiunalitate. Acest'a e unu reu mare, pentru ca representantii unguresci, s'aru aflâ intr'o minoritate fórte mica, cându Ungari'a aru fi representata dupa proportiunea numerica a poporatiunei. (Contradiceri). Asiá dara nu starea financiale a tierei e reu celu mai mare, ci impregiurarea, ca un'a națiunalitate singura se identifica cu statulu. Nu e o frasa gôla acésta a afirmatiune, trebuie sa o pricépa origine a studiatu natur'a statului.

Cestiunea națiunalitătilor in Ungari'a nu e o cestiune de statu, nu e cestiune de limbă, ci o cestiune a administratiunei. Si spre a resólve acésta cestiune momentuosa a poporatiunilor de ori-ce limbă din tiéra, trebuie său sa se sistese legea actuale de națiunalitate (strigâri: Dá firesc!) său sa se creeze alt'a, care sa se baseze pre unu punctu de vedere administrativ. Sciinti'a administratiunei că atare e inca tenera, abiá de 30 pâna in 40 ani, dara fia-care statu are unu sistem administrativ desvoltat in decursulu istoriei. In Ungari'a e sistemulu de comitat si acest'a aru fi punctulu archimediu pentru resolvarea cestiunei si a națiunalitătilor. Nu despre aceea se lucra, cá sa se

substérna petitiunile in limb'a ungrăsca, germana, serba, româna, ci de aceea, cá fia-care națiunalitate sa aiba pre teritoriul, pre care locuesce, o administratiune adecuata naturei ei, cá sa se semtia acasa. Nu introducerea perfecta a sistemului cantonal elvetianu se cere de cătra oratoru, ci o atare straformare a sistemului comitatensu, cătu fia-care națiunalitate sa aiba in cerculu seu administratiunea ce-i corespunde, — si ea se va semtii acasa, precum se sentiesc italienii, germanii si francesii in Elveția, si atunci nu vomu avé sa ne temem de gravitări in atara.

Oratorulu trecedu apoi la afacerile orientali constata inainte de töte curiosulu faptu, ca pre cându pretotinde-ne se manifestara sympathii cătra erzegovineni cari se lupta contr'a tiraniei, in Pest'a si in Vien'a s'a intemplatu contrariulu, ba o fóia din Pest'a a numit u pre insurgenti hoti si talhari. Ori cum vomu cugetá asupr'a lucrului, trebuie sa aretâmu cătra insurgenți o deferentia mai mare si din cauza, pentru ca popóre intregi din monarchia ii numescu frati. Reflectandu la passulu ultimu din cuventulu de tronu observa oratorulu, ca Europa a asteptá cu incordare declaratiunea relativa la afacerea orientale, dara cuventulu de tronu a fostu in acésta directiune fórte seracu in cuvinte multiemindu-se a pronunciá in termini generali sperantia ca pacea se va sustiné. Ministrulu presiedinte, avemu sperantia, ca va dâ deslusiri la o oca-siune bine venita inaintea casei reprezentative.

Positiunea Austro-Ungariei fatia de rescóla din Turci'a are trebuintia de o deslusire, pentru ca acésta positiune e fórte ambigua. Nu mai e secretu, ca Austria a intempinat la inceputu rescóla cu sympathia si numai dupa ce cei din Constantinopole se infuriara si dupa ce insurectiunea luâ dimensiuni spre o rescóla generale a serbilor din Turci'a, se schimbâ frontulu, si spre a aretâ loialitate cătra Pórtă, se vatemà indirectu principiulu neinterventu concedandu-se debarcarea trupelor turcesci la Klec, spre a atacá pre crestini dela spate. Dara procederea Austro-Ungariei fatia de Serbi'a a fostu mai curioasa. Principele Wrede, consululu generalu austro-ungaru din Belgradu, amerintià la demandarea guvernului Serbi'a cu

form'a unei imagini care pare a fi afara din noi, dara care nu este altu ce-va decât cugetarea nôstra esterio-risata.

Alaturi cu cei halucinati, trebue sa punem pre adeveratii maniaci. Richelieu 'si inchipuiá căte odata ca este calare. Sariá in giurulu biliarului seu nechediandu si asverlindu cu piciorulu. Apoi dupa unu césu, acestu accesu de nebunia incetá. Jean-Jacques Rousseau era hypocondriacos. Elu suferiá necontenit u său 'si inchipuiá ca sufere aceea ce este acel'a-si lucru. Este de ajunsu sa resfoiasca cine-va scrierea sea les Confessions că sa intiélga ca acésta stralucita intelligentia era adencu turburata. Cinismulu cu care elu marturisesce töte infamile sele si complezentia care pune in a le povestí, precum si sfersitulu seu miserabilu, suntu dintre cele mai caratteristice. Elu se credea totu-déun'a urmaritu si 'si inchipuiá ca are inimici pretutindeni. Intr'o dt, elu intrebâ pretiulu mazarei de hala, si dupa ce-lu spusera: „Vedeti, dise elu, adencimea machinatiunilor inimicilor mei: ei intrebuinteza, spre a-mi face reu de töte părtele, mai multe idei decât aru trebui că sa guverneze cine-va Europa. Eu nu platesc mazarea verde decât atât. Esplicati'mi, ve rogu, diferinti'a.“

(Va urmá).

EGISIOARA.

Geniulu si nebuni'a.

(Urmare)

Adeverulu este ca, déca cautâmu sa ne facem unu felu de idealu despre ratiune si despre bunulu simtiu, nu vomu gasi nimic'a din cele ce constitue geniulu. Lips'a imaginatiunei si grij'a faptelor particularie, eata ce este bunulu simtiu. Déca cine-va nu se tiene decât dupa idei generale, apoi atunci este in pericolu sa fia tac-satu de nebunu, si mersulu neregulatul alu imaginatiunei conduce fórte iute la conceptiunea halucinatória care este semnulu caracteristicu alu alienatiunei mintale. Dara töte aceste consideratiuni psychologice n'aru fi nimic'a déca n'aru fi spriginite de fapte. Si biograf'a ómenilor ilustri este bogata in exemple proprii sa spriginesca teori'a ce sustienemu ací. Negresitu ca aceste exemple suntu povestite pretutindeni si bine cunoscute de töta lumea; insa pote sa fia interesantu sa le véda cine-va grupate intr'unu modu sistematicu si este folositoru sa se judece aceste fapte in totalitatea loru. Cáci, noi nu ne vomu margini numai a citá faptele biografice care se raportă la ómeni de unu geniu estraordinari; vomu alege si exemple printre personagile istorice ale căroru facultăti intelectuale au fostu inca de stulu de stralucite că sa aprinde

o ocupatiune austriaca. Si acésta nu e de ajunsu. Oficiul de esterne a imprăsciut prin articuli oficiosi scierea, ca a fostu imputernicita de Russia si Germania cu execuția contra Serbiei; despre acésta inse nu se scăi nici unu cuventu in Berlinu si Petersburg si oficiul esternu fu silitu sa demintiesca din cuventu in cuventu scierea latita. Décă se intembla astfelii de lucruri, credu, ca parlamentulungurescu are dreptu sa cera ce-ve deslusire.

Nu voiu sa pledezu, că Austro-Ungaria sa li ajute crestinilor in luptele lor de eliberare. Dara cându crestinii au puterea sa faca impreuna cu Serbiia si Muntenegru unu statu crestinu, atunci Austro-Ungaria sa nu le stea în cale, pentru ca ori-ce incercare, de a impiedecă cursulu naturalu alu lucrurilor in Turcia, aru aduce pentru patria nostra pericule nemarginite. Fi-ti asigurati, ca Germania si Russia nici cându, dara nici cându nu voru sprinji pre Austro-Ungaria contra crestinilor din Turcia. Amestecandu-se Austro-Ungaria in afacerile orientali alianta celor trei imperati usioru va puté deveni o alianta a doi imperati, incependa Germania si Russia a-si realisă intereseleloru la Dunarea de susu si de josu. Catastrofa orientale sa ne afle pre noi că fi ai unei patrie, că frati, atunci statul ungurescu ce numera 15 milioane va puté ave unu viitoru, altcum Ungaria e perduta. Oratorulu recomenda proiectulu seu nu spre acceptare ci spre considerare.

P. Moritz, din partid'a guvernului, urmandu la rondu, constatà, ca cuventul de tronu se pote supune unei critice, fără de a vatemă pre Domnitoru, dreptu aceea atacurile opositiuniei suntu indreptate. Nu suntu inse intemeiate atacurile lui Simonyi si ale colegilor sei de principiu asupr'a cuventului de tronu, pentru ca acesta nu pote fi unu programu de candidatura la deputatia. Directiunea politicei ce va urmă guvernulu e precisata in fia-care alinea din cuventul de tronu, in care se insira o suma de proiecte de legi.

Discutandu cele trei proiecte mai inseminate apomise in cuventul de tronu, mai întâia casatoria civila, oratorulu afirma, ca la noi nu se pote introduce inca casatoria civila, nici in modu facultativ, nici obligatoricu, pentru ca poporul nu e maturu pentru unu atare actu. Elu aru vedé aci profanarea celor sănti si aru pierde ori-ce credintia in validitatea unei atare modu de impreunare conjugale. Dreptu aceea guvernulu a facutu bine introducendo casatoria civila de nevoie. Cestiunea bancei se va rezolvă cu séu si fără bancă din Vienă. Dupa banca va urmă regularea valutei.

Oratorulu venindu pre urma la cestiunea vamale constatà, ca densulu inca doresce unitatea teritoriului vamalui, dura déca din negotiatiunile ce curgu nu va puté rezultă ce-va favorabilu, e gat'a a pleda si pentru unu teritoriu vamalui separatu.

Fatia de Miletici si Polit observa, ca Ungaria va ave putere sa invinga nu numai pre contrarii sei din afara, ci si pre cei din intru. Springesce adres'a comisiunie.

Baronu Sennyey nu pote primi proiectulu de adresa substernutu de partid'a independenta, pentru ca intre partid'a indep. si intre opositiunea dreptei esiste unu contrastu principalu fundamentalu in privint'a dreptului de statu. Oratorulu a fostu totudun'a pentru legatur'a dualistica, care e o garantie esentiale a existintei statului ung. si a independentiei natuale. Acea legatura e buna si corespondietoria relatiunilor si nu de aci provin miseriele financiali, ci de acolo, ca nu amu cunoscutu puterile nostre.

Oratorulu recunoște ca e de lipsa comunicarea si pre terenul intereseelor materiali. O politica adeverata

va delatură contrastele ce se ivescu intre ambele părți. Fatia de aceste afaceri comune capulu opositiunei asigura, ca nu va impiedecă discussiunea, ci va staru spre delaturarea greutătilor.

Sennyey acceptă situația actuală. Semtiulu seu i spunea, ca unu guvern, care a intrat in casa cu o majoritate, cum nu a mai avutu altu cabinetu inaintea lui, va face cunoscutu intențiile sale, mai alesu fiindu ca acésta majoritate nu s'a intrunitu pre basea unui programu, ci numai prin torintele generalu ce fu provocat de fusiune. Oratorulu crede, ca guvernul va folosi prim'a ocazie spre a respunde la increderea data desfasiurandu inaintea natiunei linialmentele politicei sale.

Noi, continua Sennyey, vomu acceptă pâna se voru substerne proiectele. Semtiulu meu constituționalu acceptă cu respectu manifestația opiniunei publice ce se pronuncia in urm'a alegerilor. Multi s'au lipit de guvern din incredere otarita, dura suntu si de aceia, cari s'au lipit de guvern in sperantia ca dispositiunile guvernului voru fi la inaltinea perfecta a situației. Guvernul e de doru sa corespunda acestoru asteptări, noi inse, cari vomu ave o influența forte modesta asupr'a procederii parlamentare fiindu putieni la numeru, nu vomu impiedecă activitatea guvernului.

Nu vre-o descuragiare său abdicare pronuncie tonulu meu. Putieni veniramu in camera in urm'a alegerilor, amu avutu perperi regretabile, dura totusi ne tienemu de datoria cătra noi si alegatori, a aduce la valoare principiile si convicțiunile noastre, de căte ori ni se dă ocazie.

Mesagiul principelui Milian la deschiderea scupcinei.

Onorabili domni deputati! In totudun'a me bucuram ca me aflam in mediocul poporului meu.

De astă-dată inse, mai multu decât ori cându, amu motivu de a me gasi impreuna cu d-vosă.

De multu tempu scupcina poporului in Serbia n'a fostu convocata in circumstantie mai seriose decât acum'a. Décă si mai nainte aveam nevoie de concursulu d-vostre patrioticu spre a corespunde grelei mele sarcine, dura acum'a elu (concursulu) mi este indispensabilu.

Poporul nostru pre la hotarele patriei este turburat in liniștea sa răsnica. Parasindu campurile sele a trebuitu, ca un'a parte a fratilor noștri cu arm'a in mâna sa pazescă sigurantia tieri atât la hotarele dela ostu cătu si dela vestu.

Dupa cum pote ca ve este cunoscutu, evenimentele ce se petrecu in Bosni'a si Erzegovin'a au creatu Serbia o posibilitate dificila. Poporul acestoru provincii neputandu prevede finitulu suferintelor sele s'a sculatu cu arm'a in mâna spre a se aperă contra abusurilor ce trebuiā se sufera cu tôte intențiile binevoitore si marimose ale Majestătiei Sele Sultanului.

Pre cându guvernul imperialu ia mesuri spre a pacifică acele provincii totu-odata concentrându trupe in numeru enormu pre la hotarele noastre. Prin acésta, posibilitatea Serbiai dejă in sine dificila, — devine si mai dificila. Pre cându natiunea nostra pretinde dela noi de a luă mesuri pentru salvarea ei, considerandu concentrarea trupelor turcesci că o amenintare contra Serbiai, teritoriul nostru confinial se indesa cu nenociti, atât crestini cătu si turci, cari fugu de puterea focului si armei distrugătoare.

Prin acésta se impune tieri noastre sacrificii imense.

Pentru unu tempu indelungat, acésta stare de lucruri aru deveni insuportabila. Dara fiindu inalt'a Pórtă

in intelegerere cu puterile garante au intreprinsu unu actu de impaciuire, putem astepta dela prudentia Majestătiei Sele sultanului si a puterilor garante ca se va pute reusi de a gasi unu modu spre a pacifică cu deseverire acele părți, a căror sărtănu pote fi indiferintu că unu vecin limitrofu prin necontente rescóle periodice trebuie se sufere atât moralesce cătu si materialicesce mai multu decât ori ce alta tiéra.

Prin urmare este in interesul Serbiei de a pune capetu odata pentru totu-déun'a unei asemene stări de lucruri.

Astu-feliu voiu lucra in marginile slabelor mele puteri, că sa se dobândescă unu rezultat satisfactoriu pentru acele tieri.

Onorabili domni deputati! De-simistrii, pre cari i-amu adunat in giurulu meu in importantele circumstantie actuale s'au numit d'abiá de căteva dile, totusi ve voru supune căteva proiecte, cari au de scopu ameliorarea unor institutiuni, cum acea privitorie mesurilor pentru garantarea sigurantiei individuale, privitorie unei autonomii comunale mai intinse si a libertăției mai mare de presa.

Scupcinele trecute pronuncindu-se pentru aceste legi, nu me indoiescu, ca le veti realiza, cu atât mai multu, cu cătu guvernul satisfacător prin ele dorintele poporului.

Me bucuru de a ve puté comunică unu evenimentu, care satisface in același gradu atât inim' mea cătu si datoria mea de stapanitoru. Cá succesorul acelei dinastii, pentru care, natiunea a manifestat in totu-déun'a devotamentul ei, credu ca amu unitu, dorint'a mea cu acea a poporului aleghendu că soci'a vietiei mele si că asociat'a a tronului meu pre Natalia Patrovna, care deriva din poporul rus, din acea rasa, care se rudesce cu noi si cu care se unesc legaturile rudeniei de sânge, de religiune, si de multe scumpe suvenire din trecutu.

Scupcina este deschisa Ddieu sa lumineze reprezentantii poporului că sa corespunda cu demnitate la misiunea sea.

Sa domnesca si acum'a intre d-vostre acea unire, care nu ni-a lipit in odata in tempuri seriose. Acesta este primul inceputu si bas'a cea mai tare a puterei si a viitorului nostru.

Dle Redactoru! In pretiuitulu d-vostre diariu „Tel. Rom.“ din 20 Aprilie a. c. v. nr. 31 a-ti binevoit u a publica o corespondintia din ppresbiteratulu Ternavei superioare, in carea s'au interpelat Par. protopopu tractualu Ioanu Almasianu, ca are de cugetu a convoca sinodulu protopresbiteralu in anulu acesta, ori ba?

In urm'a acestia intr'unu tardiu, mai multi preoti tractuali vinu si, prin unu articulu d'to Bachnea 23/6 a. c. compusu de Veniaminu Almasianu si aparutu in „T. R.“ nr. 55 din 13/25 Iuliu, combatu aceea corespondintia presupunendu ca s'au atacat pre nedreptulu atât Par. protopopu cătu si sinodulu protopresbiteralu.

Dati-mi voie, ve rogu Dle Redactoru a-mi face si cu contra reflesu-nile mele. Mai nainte de a incepe fia-mi permisu a dubitată atât despre locul si diu'a datarei articulului din cestiune cătu si despre autorii lui „mai multi preoti tractuali“ si acésta din urmatorele:

In 23 Iuniu s'au intemplatu alegera deputatului dietale in Balausieriu ctulu Cetăției de balta, unde se află si Veniaminu Almasianu, de si nechiamatu, si dupa cumu se dice au primitu rolulu spurcatu de cortesia indemnându si pre alti alegetori rom. din comunele apartinete de ppresbiteratulu Ternavei superioare ca se votdie pentru cutare candidatul magiaru prelanga admonitiunea ca de

nu'l voru asculta i va dă in „T. R.“ si asiā nu i-au mai remas tempu disponibil că se se ocupe cu scrierea de articuli prin jurnali. Incătu pentru cei „mai multi preoti tractuali“ presupunu ca nu se voru fi lasatu a-i seduce unulu că Veniaminu Almasianu să deca i-au vatamatu cinev'a, celu putinu asiā credu ca voru fi in stare a se aperă Dloru.

Cea ce me interesece si mai multu in dubietate este ca in articulu vorbesu cându mai multi cându unulu, asiā e; „subscrissi suntem in dreptu etc;“ éra mai la vale „că se retacu etc.“ —

Dara fia si cu consensulu d. d. mai multi preoti tractuali, me miru insa totusi ca cum de Dloru, că unii ce suntu chiamati se propage adeverulu si dreptatea, au avutu atât a curagiu se nu dicu alt'a — a intunecă adeverulu chiaru că lumin'a alu corespondintiei mele numai si numai cu scopu de a seduce opinionea publica, de a orbi lumea.

Dloru dicu: „Legea amu indeplini-o si vomu indeplini-o etc. Ei bine! Dara cine v'au si imputatu neinplinirea legei? Cetiti! dara ceteiti! corespondint'a mea susmentionata si ve-ti vedea si ve ve-ti convinge predeplinu ca despre d-vosă n'au fostu si nici nu este vorba. Aduceti-ve insa a minte si de proverbulu latinu ce dice: qui non incusatus est se excusat; se excusat.“

Dicu mai departe ca: afacerile bis — au progresat sub auspiciile sinodului protop. etc. Si cum pote fi acésta, cându sinodulu inca nici pâna in diu'a de astazi nu s'au intrunitu. S'au convocat, ce e dreptu in anulu acesta in 21 Aprilie pe 25 ale aceleia lunii, — firesc ca dupa ce au vediut corespondint'a mea lumin'a, — si nefindu emis circulariul convocatoriu celu putieni cu 14 dile inainte dupa cum cere legea, acésta n'au potutu ajunge la cunoștința tuturor membrilor, si asiā nu s'au potutu tineea siedintia. In 8 Iuniu s'au convocat in 25 Iuniu, cându, dupa cum ne spune unu membru sinodal, inca nu s'au tienutu siedintia, de orace nu s'au adunat membrii in numeru suficiente. Lucru naturalu, pentru ca scimus bine ca prin Iuniu e tempul principalu alu economiei si nu se indura nimenea a petrece o di asiā scumpa in nimicuri calatorindu pâna la Alm'a si inapoi. Amintitele circulare amu onore a vi-le alatură aci rogându-ve cu totu respectulu domnule Redactoru se binevoiti a le d'a publicitatei, că se pote vedea si sa se convinga pre deplinu si p. t. publicul cetitoriu ca intru cătu s'au atacat pre nedreptulu, si inca dupa cum susținu cei „mai multi preoti tractuali si cu V. A. intr'unu modu „nerusinat“ atât Sinodulu ppresbiteralu cătu si Par. potopu Ioanu Almasianu, prin corespondint'a mea desu mentionata, carea cuprinde realulu adeveru si e scrisa intr'unu modu cătu se pote de moderat. Nu m'amu indatinat nice cându a seduce publicul prin corespondintie false; acésta frumosa misiune de a intunecă adeverulu prin mintiuni inaintea publicului, vedu ca o posedea si inca in mare gradu Veniaminu Almasianu cu cei comandati de D-sea.

Incătu pentru cele aduse cătra finea articulului, si care d. d. corespondinti le presupunu despre mine, acelea li-le trimitti acasa se si-le pastredie dloru că unu ce propriu increintându-i ca a pricepe si a face binele nu voiu nesui nici cându a 'lu invetiá dela dloru; éra a multiem biñefacatorilor mei, — dura celor adeverati nu-mi trebuie consiliul dloru cu atât a mai putieni a lui V. A. — Au accepti d-ta d. V. si altii că d-ta, că si pentru denunciasi si bat-jocuri se ve multiemescu? Puneti-ve pott'a in cuiu! —

Inca ce-va.

Resolvându-me domnule Redactoru a ve comunică lucruri, ce pînă mai de aproape interesele biserico-scolari din protopresbiteratulu Ternavei superioare, nu potu trece cu vederea faim'a, carea dorescu se ajunga cătu mai in graba la cunoscintia celoru competenti ca adeca:

Parochia gr. orient Andreieni rom. (Satcelu) devenindu in vacanția prin stramutarea parochului de acolo Ioane Halleru la alta parochia, se administră de către parochulu din Jaculu rom. G. M. si după cum ne spunea on. D-sea fără a i se fi predat din partea Par. protopresbiteru concernante inventariulu bisericei său baremu numai ce-va sub responsabilitatea D-sele.

Buna administratiune!!

Unu preotu din ppresbiteratulu gr. orient, alu Ternavei superioare.

Nr. 26/1875.

Cinstiti Parinti in Christosu frati!

Prin acăstă sunteți provocati că pre 25 Aprile a. c. in intielesulu statutului organicu § 45 sa ve infatișati aducendu fiesce-care cu sine tōtē raportele scolare fundatiunale, si bisericesci cu indrumarea de a studia susu amintitulu § si a incunoscintia, si a invită si pre membrii mireni, la sinodulu ppresbit. tienendu sum

Alm'a 21 Aprile 1875.

Ioanu Almasianu m.p.
protop.

Nr. 38/1875.

Cinstiti Purinti in Christosu frati si onorati dni membre ai sinodului ppresbit.!

Din oportunitate, la recercarea mai multoru membri sinodali, amenindu-se tienerea sinodului protopres. ce avé a se tiené in lun'a lui Fauru in intielesulu §-lui 45 din st. org. pâna pre 25 Iuniu a. c. st. v. vinu prin acăstă oficiosu a ve provocă, că pre diu'a susu numita, sa binevoiti a ve intruní la sc. protopresbiteralu in Alm'a.

Din partea preotimei urmatorii membri sinodali:

Parintele Radu Marcoviciu din Idicu, Ioanu Necsi'a din Lepindea, Nicolau Feceticu din Bacnea, Ioanu Rusu din Hendorfu, Ioanichie Fecheticiu din Soimusu rom., Ilie Ioanovicu, din Boiu mare, Zacharie Crisanu din Sardu, Ioanu Popescu Vidaculu rom.

Din partea comunelor parochiali urmatori dni membri:

D. Veniaminu Almasianu din Alm'a Ioanu Langa din Darlosu, Gerasimu Necsi'a din Lepindea, Dimitrie Golea din Bachnea, Ioanu Costinu din Suplacu, Ioanu Costanu din Lasleu rom. Simeonu Papu din Soimusu română Corosiu Vasilie Sandu din Capoln'a de susu, Vasilie Bot'a din Corost-marttonu, Nicolae Stefu din Sz.-Ernea, Ioanu Danu din Hendorfu, Teodoru Danu din Nadesiu, Nicolae Colceanu din Iacu rom., Costea Cosm'a din Vidacatu rom. Costantinu Fintocu din Boiu mare.

Cu indeplinirea legei § 42 din statut. org. vi se aducu mai departe si obiectele la cunoscintia ce se voru pertractă in sinodu.

1. Obiectele economice bisericesci scolari si fundatiunali privitorie la protopropiatu.

2. Staruirea pentru sustinerea ordinei bune, si canonice in comunele parochiale din protopropiatu.

3. Consultarea asupr'a pedeciloru, ce se arata intru indeplinirea legei, si efektuirea ordinatiunilor archiepiscopesci, si consistoriali, precum si a concluselor sinodale, si congresuale, si asupr'a delaturărei aceloru pedeci.

4. Inaintarea trebei scolare, si a ori căroru institute de cultura din protopropiatu.

5. Staruint'a pentru sustinerea

vediei, si autonomiei bisericesci din protopropiatu, prelungă care sum alu onoratu domnilor vostre.

Alm'a 8 Iuniu 1875.

in Christosu frate
Ioanu Almasianu m. p.
protopopu.

S'au decopiatu ad litteras din originalu.

Gerasimu Lupea m. p.
parochu rom. gr. or.

Varietati.

** Imperatulu si Regele se vobesce, ca va cercetă in tōmă acăstă Transilvani'a carea nu a vediul'o dela 1852. Cu ocasiunea acăstă va visită si castelulu Hunedorei.

** Despre Imperat'sa si Regin'a Elisabet'a, care se află la bai'a de mare Sassetot in Francia adusera foile inca in septam'a trecuta scirea ca esindu la pneumblare calare avu nenorocirea a i se poticii calulu pre care calarea ceea ce cauă inaltei dōmne o astfelui de cadiatura, incătu mai multe minute a fostu fără de semtire. Grigia cea buna a medicilor a restaurat pre imperat'sa si regin'a intratata incătu in 18 l. c. a pututu pleca catra casa.

** Anghin'a difteritica a seceratu in septaman'a trecuta frageda viatia a unicului fiu alu Escl. Sele comandanțelui general bar. de Ringelsheim. Condolent'a generala pentru acăstă durerosa lovire a sortieva fi o debile consolatiune pentru parintii, carii au trebuitu sa asiedia cea mai placuta sperantia a betranetielorlor loru asia de tempuriu in momentu.

** Dlu Tomiti'a Micheru din Bucuresci in violiaa, despre carele vorbesce cu multa caldur'a atătu press'a magiara cătu si cea nemtiésca petréce de marti aici in Sabiu. Dumineca are de cugetu sa concerteze aici, după cătu scimu in sală dela „imperatulu romanilor“. Atragemu atențuinea publicului nostru iubitoriu de arta din locu si din tienutu a folosi ocasiunea de a participă la o atătu de rara petrecere ce ni o ofere unu artistu, care după insăși press'a straina este o raritate in specialitatea sea.}

** Professorii la universitatea din Cernauti. Din publicarea foiei oficiale se vede ca numai la facultatea teologica gr. or. sunt denumiți profossori bucuvineni si unulu la facultatea de drepturi; ceilalti suntu toti streini. La facultatea teologica suntu denumiți: Basil. Mitrofonovici, Eusebiu Popovici, Isidoru Onciu Basil. Repta, Alessiu Comorosianu si Constantin Popovici. La facultatea de drepturi este uniculu Dr. Constantiu Tomasciu.

** „Andrássy gróf keleti politikája és Austria Magyarországjövöje“ (Politica orientale a contelui Andrássy si viitorulu Austro-Ungariei) este titlulu unei brosuri aparute de curendu, carea după „P. Ll.“ culminea într'aceea, ca disolutiunei imperiului turcescu va trebui sa urmeze si caderea monarchiei austro-unguresci si ca politic'a presenta orientale a monarchiei nōstre nu pote avé alta urmare decătu risipirea Turciei.

** Austri'a si slavii de sudu. Sub titlulu acăstă spune P. N. ca a aparutu o brosura in Agram, carea provoca monarchia nōstra a intreveni in favoarea slavoru de sudu. Brosur'a afirma, ca rescol'a de acum e mai pericolosa că ori care altadat.

Nr. 2630. Pl.

Concursu.

Devenindu in vacanția din fundațiea Mogiana unu stipendiu de 100 fl. v. a. menitu pentru ascultatori la vre o academia din patria, si 2 de căte 50 fl. v. a. pentru gimnasisti său realisti, de asemenea din fundațiea Franciscu-Iosefină două stipendi a 50 fl. pentru gimnasisti său realisti, — pentru conferirea loru se escrie prin acăstă concursu.

Competitorii suntu provocati a-si substerne cererile sale instruite cu atestatul de botediu, ca suntu de religi-

unea gr. or.; cu testimoniu scolasticu despre sporiulu facutu in studii in semestrulu espiratu, precum si cu atestatul de paupertate, — la consistoriul archidiecesanu celu multu pâna la 8 Octobre a. c. st. vechiu.

Din siedint'a consistorialui archidiecesanu plenariu

Sibiu, in 10 Septembre 1875.

1—3

Concursu.

Pentru ocuparea statiunilor invetatoresci la scăolele confesionale greco-orientale din comunele mai josu insemnate in protopresbiteratulu alu II alu Brasovului se escrie pâna la 1 Octobre a. c. st. v.

1) Bastelecu cu salariu in bani si naturali 120 fl v. a.
2) Deberleu, cu lăfa in naturali si bani 121 fl —
3) Ozunu cu salariu in bani, naturalii si lemne 130 fl —
4) Ormenisiu in bani si buate 106 —
in tota comun'a este si quartiru naturalu.

Concurrentii dela cari se cere sa fia si Cantori la biserica, voru asterne petituniile loru instruite in sensulu statutului organicu la oficiul protopresbiteralu in Brasovu, pâna la terminulu prefipetu.

Brasovu in 4 Septembre 1875.

Ioanu Petricu,
protopopu.

Concursu.

In protopresbiteratulu gr. orient. a 'lu tractului Hatieg, se deschidu prin acăstă doue concurse pentru ocuparea statiunilor invetatoresci si anume in comunele :

a) Sanpetru afiliat cu com. Sacelu;
b) Baesshi afiliat cu com. Rusioru.

Emolumintele pentru fiesce care din aceste doue statiuni suntu câte 250 fl. v. a. Cortelu naturalu si lemne de focu.

Doritorii de a competă la aceste doue statiuni au asi asterne concursele loru bine instruite la subsrisulu, pâna in 1 Octobre a. c.

In contilegere cu comitele parochiali. Hatieg in 5 Septembre 1875.

I. Ratiu,
protopopu.

Concursu.

Reinfintiendu-se scăola romană gr. res. din Caransebesiu cu două clase: se escrie concursu pentru doi invatatori si anume:

1- Pentru unu invatatoriu la princi cu salariu anualu de 400 fl. v. a. si cortelu.

2. Pentru unu invatatoriu la fete cu salariu anualu de 300 fl. v. a. si cortelu.

Doritorii de a câștiga vre unu postu din acestea au se si inainteze recursele loru la protopresbiterulu Caransebesiului Nicolau Andreioviciu pâna la 1 Octobre a. c. stil vechiu.

Caransebesiu din siedint'a sinodului parochialu tienuta in 31 Augustu 1875.

Andreeșu,
protopresbiteru presedinte.
Teodoru Serbu,
notariu.

Concursu.

Devenindu vacanta oficiul protopresbiteru alu tractului gr. or. alu Cetăției de Piatra, si de parochu alu comunei Făresci, prin acăstă se escrie concursu conformu inaltei ordinatiuni consist. de dto 17 Iuliu a. c. Nr. 2134 pâna la 30 Septembre st. v. a. c. pre langa urmatorele emoluminte :

1. Dela parochia protopresbiteralu, portiune canonica 2 jugere de fenatii.

2. Dela 80 familii căte o ferdă de cucuruzu sfermitu si căte o dî de lucru, său 20 cr. in bani.

3. Stola usuata.

4. Competitie protopresbiteralu indatinate.

Doritorii de a concura la ocuparea acestui postu suntu poftiti a-si asterne concursele cele instruite conformu dispusetiunilor Stat. org. §. 53, dispusetiunilor provisorie din a. 1873 §. 16. punctu a) si dis-

pozitiiunii sinodului archid. din 1874 Nr. prot. 27, — Prea Ven. Consistoriu archidiecesanu in Sabiu pâna la terminulu susu indicat.

Datu din siedint'a comitetului protopresbiteralu gr. or. alu tractului Cetăției de Piatra.

Carpinișu in 20 Augustu 1875.

In contilegere cu comitetul protopresbiteralu.

Ioanu Siovrea,

adm. ppescu.

Nr. 234—1875.

Concursu.

Pentru ocuparea Statiunei invetatoresci la scăola confesională gr. or. din Ponorelu, protopresbiteratulu Campeni inpreunat cu urmatorele emolumente.

a) 200 fl. v. a. in bani.
b) Cuartiru naturalu in edificiul scălei.
c) lemne de incalditu scăla, si odaia de conlocuitu.

Concusele instruite după prescrierea stat. org. sa se adreseze pana in 23. Septembre a. c. la oficiu protopresbiteralu gr. or. alu tractului Campeni.

In contilegere cu Comitetul parochialu.

Ioanu Patiti'a,

protopresbiteru.

Concursu.

Penru ocuparea Statiunei de invetatoresci la scăola confesiunala gr. o. din Moșogea se escrie concursu pâna in 28 Octobre a. c. in sensulu ordinatiunei consistoriale dto 6. Septembre Nr. 2095/Sc. — cons. 446—1874.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu :

1. Din lada comunală in rate lunare pre langa cuitantie 120 fl.
2. Din fundatiunea Botaijanu asemenea in rate lunare pre langa cuitantie 180 fl.
Summa 300 fl.

3. Cuartiru liberu in edificiul de scăla.

Concurrenti la acestu postu au asi asterne suplicele loru, instruite in sensulu statutului organicu si provediute cu atestatul de calificacie, pâna la terminulu indicat cându se vă efectui si alegerea, la subsrisulu.

Dela protopresbiterulu gr. or. alu Solnocului I. că Inspotoru tractualu de scăle.

Concursu.

Pentru ocuparea Statiunei invetatoresci la scăola confesională gr. or. din parochia Arad'a in Comuna Albac protopresbiteralu Cămpeni prin acăstă se escrie concursu pâna la 20 Septembre. a. c. st. v.

Salariul impreunat cu acestu postu este de 300 fl. v. a. cuartiru si lemne de incalditu.

Concurrentii voru asterne petituniile loru instruite in sensulu Statutului organicu la oficiul protopresbiteralu in Cămpeni pâna la terminulu prefipetu.

Cămpeni 20 Augustu. 1875.

In contilegere cu Comitetul parochialu.

Ioanu Patiti'a

protopresbiteru.

Editiu.

Nicolau Oprea Trandaburu, carele de siepte ani au parasit u cu necredintia pre legiuia sea socia Mari'a nascuta Nichifor Bogdanu